

УДК 81'25:811,111'38
DOI: 10.31891/2415-7929-2021-21-33

СМЕЦЬ О. В.
Хмельницький національний університет

РОЛЬ СТИЛІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ У ПЕРЕКЛАДІ ПОЕТИЧНОЇ ПРОЗИ

У статті розглядаються стилістичні засоби створення поетичності прози. Стилiстична конвергенція як тип висунення характеризується як найбільш експліцитний прояв поетичності прози. Якщо у класичній короткій прозі (Вайлд, Томас) переважають метафоричні та фонетичні компоненти конвергенції, то у сучасних оповіданнях flash fiction стилістичні конвергенції включають образні та лексико-стилiстичні засоби (антитезу, градацію). У роботі підкреслюється функції та прийоми відтворення алітерації у перекладі поетичної прози.

Ключові слова: поетичність прози, прийом висунення, стилістична конвергенція, звуковий повтор, граматична заміна, цільовий текст.

YEMETS O.
Khmelnyskyi National University

THE ROLE OF STYLISTIC ANALYSIS IN TRANSLATING POETICAL PROSE

The article considers the stylistic devices of creating prose poeticalness in the fairy tales by Oscar Wilde and the short stories by Dylan Thomas as well as in the contemporary flash fiction stories. The novelty of the research lies in the fact that the main criterion for determining the language means of poeticalness is the stylistic principle of foregrounding, i.e. such principle of text organization when the author attracts attention to the most important elements of the message. According to our investigation, the most important type of foregrounding is stylistic convergence. Due to the accumulation of different stylistic devices which help to create a considerable aesthetic and expressive effect, convergences are an explicit device of prose poeticalness. The linguistic approach to the investigation of prose poeticalness was suggested by the German scientist Wolf Schmid. Our research is based on the devices of poeticalness defined by Schmid (extended tropes, parallelism) and the devices determined in our research (Yemets 2012). In this paper, prose poeticalness is characterized as the introduction of poetic principles into a prose text, with poetic function being the dominant function. The reseach includes the elements of diachronic and synchronic approaches. The diachronic approach revealed the difference in the semantics and place of convergences in the classical and contemporary short stories. While in the texts by Wilde and Thomas the metaphoric-phonetical convergence prevails which functions in such strong position as the beginning of the story, in flash fiction stories convergences contain metaphors, similes, antithesis, gradation, syntactical repetitions, are smaller in size and are found mainly in the endings. In classical stories devices of prose poeticalness emphasize the beauty of nature and people's appearance, while the authors of flash fiction foreground the ideas of sympathy, tolerance between people. The translation techniques include rendering metaphors literally or with lexical and grammatical replacement, retaining the conceptual ideas of poeticalness. Sound repetitions as elements of convergences can be rendered with the same or similar sounds because such repetitions create semantic unity and aesthetic effect of the poetical prose.

Key words: poeticalness of prose, device of foregrounding, stylistic convergence, sound repetitions, grammatical replacement, target text.

Постановка проблеми. Сучасна стилістика тісно пов'язана з перекладознавством. Певною мірою, стилістика слугує методологічною базою для теорії та практики перекладу. Як справедливо зазначає Боуз-Байер, завдяки своїй лінгвістичній основі стилістика може допомогти визначити і детально описати характерні риси як тексту-джерела (source text), тобто тексту оригіналу, так і цільового тексту (target text), тобто перекладного тексту [1, с. 67]. Крім того, останні 20 років активно розвивається така галузь, як когнітивна стилістика. Коли мова йде про інтерпретацію художніх текстів, когнітивну стилістику називають когнітивною поетикою [2, с. 419-420], оскільки стилістика вивчає структуру поетичних і прозових творів. Тобто, когнітивна поетика знаходиться на межі стилістики і поезики.

Одне з основних понять когнітивної поезики – поняття поетичності. Роман Якобсон, один з провідних лінгвістів ХХ століття, вважав поезику лінгвістичною наукою і визначав її як таку частину лінгвістики, що розглядає поетичну функцію в її співвідношенні з іншими функціями мови [3, с. 359]. Відповідно, об'єктом поезики визначається поетична функція. Поетична функція є не єдиною функцією словесного мистецтва, а лише його центральною, визначальною функцією [3, с.356]. Поетичний текст має як вузьке трактування, тобто віршований твір, так і більш широке – як художній твір, в якому домінуючою є поетична функція. Поетичність притаманна і прозовим творам. Зокрема, ця особливість художнього тексту яскраво виявляється у тих письменників, які працювали у двох жанрах – поезії та прозі. Початок цієї тенденції був покладений у ХІХ столітті у творчості американського поета Едгара По, німецького митця Г.Гейне, українських майстрів слова Тараса Шевченка та Івана Франка, російських поетів О. С. Пушкіна, М. Ю. Лермонтова. У першій половині ХХ століття ця літературна традиція спостерігається у творах британських митців Д. Джойса, Р. Кіплінга, В. Вулф, Д. Томаса, російських авторів Б. Л. Пастернака, В. В. Набокова, українських поетів Б. Лепкого, Б. І. Антонича, В. М. Сосюри. У нашій роботі ми розглядаємо прозу Оскара Вайлда і Ділана Томаса. Проза цих авторів, зокрема казки Вайлда та оповідання

Томаса, зберігає вплив поетичного елемента, в ній присутні певні ознаки поетичності. Такий вид прози, який сполучає характерні риси прози та поезії, називають поетичною, ритмічною, орнаментальною прозою.

У нашій роботі досліджується поетичність прози як авторів ХХ століття (Вайлд, Томас), так і сучасних американських письменників, з лінгвістичної точки зору. Слід зазначити, що чіткого визначення прийомів створення поетичності прози на матеріалі англійської літератури фактично не існує, за винятком нашого дослідження поетичності прози К. Шопен та Д. Томаса [4]. Відповідно, не проводились порівняльні дослідження поетичності в класичній та сучасній прозі. **Актуальність** нашої роботи полягає у всебічному дослідженні поняття поетичності прози, виявленні стилістичних засобів створення поетичності та підходів до передачі цих засобів у цільовому тексті.

Аналіз останніх досліджень. Незважаючи на широке використання термінів “поетичний текст”, “поетичність”, вперше лінгвістичний підхід до визначення поетичності прози був запропонований німецьким вченим Вольфом Шмідом [5], який схарактеризував прийоми поетичності на матеріалі оповідань Олександра Пушкіна “Повісті Белкіна”. Шмід виділяє три основні прийоми поетичності – внесення міфологічного мислення у текст та розгортання тропів; парадигматизація тексту, тобто створення системи подібностей та контрастів, використання міжтекстових алюзій [5, с.210-214]. Оповідання О. Пушкіна – це проза поета, проте твори було написано майже 200 років тому. За цей період відбулись значні зміни у стилістичній парадигмі. Відповідно, названі ознаки поетичності не зовсім релевантні у сучасній прозі. Проте такі ознаки, як використання розгорнутих тропів та паралелізм як прояв парадигматизації тексту, можна вважати одним із проявів поетичності прози у випадку їх системного використання у тексті.

За нашими спостереженнями, написання поетичної прози може мати на меті не лише створення естетичного ефекту, але й виділення, висунення (foregrounding) прагматично важливої інформації, важливої як для автора, так і для читача. Тому за основу виявлення ознак поетичності як класичної, так і сучасної прози ми обрали теорію висунення. **Теорія висунення** є основою сучасної стилістики. Основні ідеї теорії були закладені Р. Якобсоном, В. Шкловським, Празькою школою лінгвістики. Термін “висунення” взято з теорії живопису, де він означає “зображення на передньому плані”. В кінці ХХ століття ця теорія отримала нове дихання у роботах видатних лінгвістів М. Шорта, Дж. Ліча, І. В. Арнольд. І. В. Арнольд визначає висунення як “способи організації тексту, які концентрують увагу читача на певних елементах повідомлення” [6, с. 99]. Вона виділяє три основні прийоми висунення: ефект ошуканого очікування; зчеплення (синтаксичний паралелізм); стилістична конвергенція [6, с. 81]. Західні стилісти, зокрема Дж. Доутвейт, Дж. Ліч пропонують два інші основні прийоми висунення: девіація (тобто відхилення від норми) та паралелізм [7: 8]. Девіація розуміється досить широко як використання тропів, неологізмів, інверсії [9, с.25-30]. Важливим внеском у теорію висунення є запропоновані Дж. Лічем два аспекти цього прийому; а саме якісний аспект (девіацію) та кількісний [7, с.38-39]. Кількісний аспект висунення може включати стилістичну конвергенцію, тобто накопичення різних стилістичних засобів у фрагментах тексту.

Як показало наше дослідження оповідань американської письменниці Кейт Шопен та британського автора Ділана Томаса, саме стилістична конвергенція є найбільш експліцитним прийомом поетичності прози. Тому поетичність прози можна визначити як внесення у прозовий текст принципів організації поетичного твору, зокрема стилістичної конвергенції, паралелізму, розгортання тропів, причому поетична функція є домінуючою у таких творах. Таким чином, **наукова новизна** нашого дослідження полягає у поєднанні принципів стилістичного аналізу ефекту висунення та методики поетичного аналізу прози.

Метою нашої роботи є встановлення основних прийомів поетичності у класичній (О. Вайлд, Д. Томас) та сучасній прозі, зокрема в оповіданнях flash fiction, та визначення принципів передачі прийомів поетичності у цільовому тексті.

Виклад основного матеріалу. Методика дослідження включала наступні етапи. По-перше, це визначення текстів або фрагментів, що відзначаються поетичністю. По-друге, характеристика основних прийомів створення поетичності прози та стилістичних і лексичних засобів, що актуалізують ці прийоми. По-третє, порівняльний аналіз прийомів поетичності у класичних та сучасних коротких оповіданнях. По-четверте, переклад фрагментів творів, де реалізуються прийоми поетичності (оповідання Томаса та сучасні оповідання flash fiction). І, нарешті, п'ятий етап полягає у характеристиці перекладацьких підходів та трансформацій у процесі відтворення поетичності.

У ході дослідження було використано метод контекстуального аналізу для виявлення значень мовних одиниць; метод стилістичного аналізу з метою встановлення типів стилістичних засобів, що реалізують поетичність; метод зіставного аналізу вихідного та цільового текстів для виявлення перекладацьких трансформацій у процесі відтворення ознак поетичності у перекладі.

Матеріалом дослідження слугували 5 казок Оскара Вайлда в оригіналі та перекладі Дарії Радієнко, 5 оповідань Ділана Томаса 1930-х років та 10 оповідань сучасних американських письменників жанру flash fiction.

Як показало наше попереднє дослідження [4, с.9-10], найбільш поширеним прийомом поетичності в оповіданнях Д.Томаса є **стилістична конвергенція**. Щодо прийомів поетичності у казках Оскара Вайлда, то, як і у творах Томаса, стилістична конвергенція включає переважно розгорнуті метафори (Томас) та розгорнуті метафоричні порівняння (Вайлда) у взаємодії із звуковими повторами, переважно алітераціями.

Такий тип конвергенції можна охарактеризувати як тропеїчно-фонетична. Однією з характерних рис використання стилістичної конвергенції (СК) у прозових творах Вайлда та Томаса є розташування її у такій сильній позиції, як початок твору. До сильних позицій належать частина тексту, які є семантично та прагматично важливими, тобто заголовки, початок та кінець твору [6, с.69-70]. Такі казки Вайлда, як “The Star-Child”, “The Birthday of the Infanta”, “The Selfish Giant”, починаються з метафорично-поетичних СК. Ядром таких СК є переважно розгорнуті метафори, як у творі “The Star-Child”: *The Earth is going to be married, and this is her bridal dress* [Вайлд]. Перекладач Дарія Радієнко майстерно відтворила антропоморфну метафору: Земля – наречена, і це її весільне вбрання [10, с.223]. Досить вдалим виглядає прийом модуляції – *is going to be married – наречена*.

У цілому Д. Радієнко вміло відтворює поетичний, естетичний та емоційний аспекти СК, у тому числі звуковий ефект: *the magnolia trees opened their great globe-like blossoms of folded, and filled the air with a sweet heavy perfume* – а кущі магнолії розкрили свої круглі квіти кольору слонової кістки і напоїли повітря солодкими пахощами [Infanta, 122-123]. Проте, в ряді випадків, майстерно відтворюючи семантику тропів, перекладач втрачає алітерацію у перекладі, як у фрагменті твору “The Nightingale and the Rose”: *His hair is dark as the hyacinth – blossom, and his lips are red as the rose of his desire* – Кучері в нього темні, мов гіацинт, а уста червоні, наче пелюстка троянди, про яку він мріє [10, с.78-79]

Оповідання Ділана Томаса “The Dress”, “The Tree”, “the Enemies”, “The Visitor” містять СК як на початку творів, так і в кінці, і за обсягом вони охоплюють більші відрізки тексту, ніж у казках Вайлда (“The Dress”). Значний інтерес для дослідників і перекладачів становить структура розгорнутих метафор у текстах Томаса. Саме тому мета стилістичного аналізу стає плідним для розуміння авторського задуму. Широке використання оригінальної образності спонукає читача застосувати свої погляди, життєвий досвід або спосіб мислення у процесі читання, отож і перекладач намагатиметься створити цільовий текст відкритим для читачької інтерпретації.

Структурна будова розгорнутих метафор як основних компонентів СК може бути описана як **ланцюгова**. Спочатку Томас створює образ, потім цей образ породжує інший, логічно пов'язаний з першим, з використанням лексики з того самого семантичного поля, і кожен наступний образ продовжує образний ланцюжок. В оповіданні “The Tree” письменник описує фантазію хлопчика, який уявляє, що галявина стає морем, а він пливе по ньому на квітці, як на лодці: *The house changed to his moods, and a lawn was the sea or the shore or the sky or whatever he wished it. When a lawn was a sad mile of water, and he was sailing on a broken flower down the waves, the gardener would come out of his shed near the island of bushes. He too would take a stalk. And sail* [11, с. 43]. Тут можна спостерігати своєрідний текст у тексті, саме тому такі фрагменти є проявом поетичності. Подібні риси поетичності зближують оповідання Томаса з казками Вайлда. Можна назвати твори Томаса сучасними казками. У перекладі наведеного фрагменту потрібно відтворити як ланцюгову розгорнуту метафору, так і гіперболу, а також синтаксичні компоненти СК – перелік, полісиндетон (*or*), паралелізм: Будинок змінювався в залежності від його настрою, і галявина ставала то морем, то берегом, то небом, або чим йому заманеться. Коли галявина перетворювалась на мило сумної води, з свого сараю біля острова купців виходив садівник. Він теж сідав на квітку і плив (переклад наш).

Якщо основу поетичності казок Вайлда, семантику метафор і порівнянь складає біоморфна образність, порівняння людей з квітками, річкою, коштовним камінням, то в оповіданнях Томаса переважають антропоморфні метафори, що базуються на приписуванні природним явищам людських рис. У чудовому оповіданні “The Dress” на початку твору присутня метафорично-фонетична СК, основу якої складає розгорнута метафора “туман – мати” (“*mist – mother*”). Стилістичний аналіз великого абзацу дозволяє визначити, що суб'єкт і об'єкт розгорнутої метафори становлять лексичні одиниці, які зв'язані завдяки повтору початкових приголосних, тобто алітерації. Інші компоненти метафори, на наш погляд, підбрано на основі звукової домінанти [m]: *The mist was a mother to him [...]. The mist made him; he had the food and the drink of the mist on his lips; and smiled through her mantle like a cat* [1, с.78]. Чоловіку, що тікає від погоні, допомагає туман, і втомленому чоловіку здається, що туман не лише ховає його від переслідувачів, але й захищає як мати, годує, зігріває. У цілому слова із звуковою домінантою використовуються у 2-х реченнях 10 разів, а в абзаці – 29 разів. Як справедливо зауважує Джин Боуз-Байер, перекладацька стилістика розглядає, як “збережено чи змінено у перекладі ключовий момент, завдяки якому перекладач проникає у чийсь думки – автора, персонажа” [1, с. 7]. Завданням перекладача у даному випадку було зберегти і відтворити у цільовому тексті семантику і прагматику метафори, її емоційний характер, а також зберегти фонетичну семантику. Іншим викликом було врахування гендерного аспекту у перекладі суб'єкта метафори, оскільки іменник *mist* в українському перекладі чоловічого роду – *туман*. Тому під час наших занять з художнього перекладу зі студентами-магістрами ми обрали іншу лексичну одиницю – *імла*: Але імла була йому матір'ю [...]. Імла зіграла його, нагодувала і напоїла, і він посміхнувся крізь її мантию, як маленьке кошеня (переклад наш). У перекладі ми використали незначні граматичні трансформації і замінили іменники *food, drink* дієсловами (нагодувала, напоїла), додали прикметник (маленьке); відповідно, гендерний аспект у цільовому тексті збережено, як і звуковий ефект (7-разовий повтор слів із ключовим звуком).

Є певні відмінності у характерних рисах сучасної поетичної та класичної прози. Оповідання flash fiction, які дуже популярні в США, - це твори обсягом максимум 2-3 сторінки, переважно з монологічним типом оповіді. Серед авторів збірки "Flash Fiction Forward" 2006 такі відомі письменники, як Джон Апдайк, Грейс Пейлі, Дон Ші та інші. Фрагменти поетичної прози розташовані переважно в іншій сильній позиції – в кінцівках оповідань. Основним прийомом створення поетичності також є стилістична конвергенція. Проте СК включають переважно метафоричні, синтаксичні та лексичні стилістичні засоби, зокрема паралелізм, градацію, антитезу. Так, у дуже зворушливому оповіданні Лі Уїлсон "Bullhead" останній абзац містить своєрідний висновок життя і кохання жінки: *Every story is true and a lie. The true part of it is that love and the memory of love cannot be drowned. The lie part is that it is a good thing* [12, с.100]. Письменниця описує історію жінки, яка пам'ятає своє кохання і 50 років, щорічно, їздить на озеро, де було її рідне місто і де вона кохалась з хлопцем, *the love of her life*. Парадокс, виражений оксимороном і антитезою, підсилює ефект відкритої кінцівки і залишає читача у роздумах щодо такої пам'яті про кохання. У перекладі ми зберегли метафору (*the memory of love cannot be drowned*) і виконали граматичну трансформацію заміни іменника *lie* на прикметник: Кожна історія є правдивою і неправдивою водночас. Правдивість цієї історії полягає в тому, що кохання, як і пам'ять про кохання, не можна затопити. А неправда в тому, що це добре (переклад наш).

Таким чином, використовуючи стилістику і стилістичний аналіз поетичної прози, можна підтвердити висновок, що художній переклад – це творчість, що переклад можна оцінювати не лише за близькістю до тексту оригіналу, а за відповідністю до стилістичних критеріїв, які характерні для цього тексту, для стилю цього автора. Саме такий підхід до перекладу поетичної прози ми використовували у роботі над оповіданнями Д. Томаса "The Dress" та Л. Уїлсон "Bullhead".

У більшості аналізованих оповідань flash fiction описуються звичайні життєві ситуації і людські стосунки, як у творі Д. Еггерса "Accident", в оповіданні Д. Апдайка "Oliver's Evolution". Незвична і парадоксальна ситуація є основою сюжету оповідання Девіда Геліфа "My Date with Neanderthal Woman" ("Моє побачення з неандерталкою"). Сучасний чоловік вирушає у минуле на побачення з неандерталкою. Завдяки тонкому гумору та іронії основний стилістичний засіб твору – антитеза не справляє враження великої різниці між персонажами з різних епох. У сильній позиції, завершальному абзаці висловлено думку про те, що протилежність людей різних культур не є перешкодою для взаєморозуміння і навіть кохання: Деякі пари розділяють десятиліття, а нас – тисячоліття. Я люблю слухати важкий рок, а вона – музику рік. Я сучасний Homo sapiens, а вона – неандерталка, але я переконаний, що ми подолаємо всі труднощі, якщо постараємось (переклад О.Кравець).

Висновки. Проведене дослідження виявило, що найбільш поширеним прийомом поетичності як класичної (Вайлд, Томас), так і сучасної короткої прози flash fiction є стилістична конвергенція. Плідним виявляється використання теорії висунення для аналізу поетичності, оскільки конвергенція стає особливо експліцитним способом як виділення важливої інформації, так і створення естетичного і емоційного ефекту завдяки концентрації стилістичних засобів. Відповідно, стилістичний аналіз компонентів прийомів поетичності стає головним етапом інтерпретації та перекладу тексту.

З діахронічної точки зору, спостерігаються повні зміни у структурі та семантиці стилістичної конвергенції у сучасних коротких оповіданнях у порівнянні з класичною короткою прозою. По-перше, у класичній прозі ядром конвергенції є розгорнуті біоморфні та антропоморфні метафори та порівняння, що взаємодіють з алітерацією, тому такий прийом поетичності можна назвати метафорично-фонетичною конвергенцією. В оповіданнях flash fiction компонентами конвергенції є переважно метафори та лексико-синтаксичні засоби, зокрема градація, антитеза, парадокс. По-друге, у класичній поетичній прозі конвергенції функціонують у такій самій позиції, як початок твору. А в сучасних коротких оповіданнях – переважно у кінці тексту, як своєрідний авторський підсумок наративу.

Стилістичний аналіз дозволяє виявити роль звукових повторів як засобів створення поетичності, мелодійності прози і, відповідно, необхідність відтворення цього прийому у перекладі. У більшості творів або їх фрагментах алітерація відтворюється тим самим звуком ("The Dress", "The Birthday of the Infanta"), або іншим звуком. При перекладі метафор та порівнянь як ядра конвергенції використано як дослівний переклад, так і модуляцію ("The Star-Child"), граматичні заміни ("The Bullhead").

Поетичність прози – це комплексне явище, що включає взаємодію різних стилістичних засобів, і тому стилістичний аналіз є етапом перекладу прийомів поетичності. Саме перекладацька стилістика дозволяє виявити, чи збережено авторський стиль, авторські стилістичні засоби у перекладі.

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні інших прийомів поетичності у сучасних коротких оповіданнях та застосуванні наведеної методики до їх аналізу їх перекладу.

Література

1. Boase-Beier, J. Stylistic Approaches to Translation. London: Routledge, 2014.
2. Stockwell, P. The Eleventh Checksheet of the Apocalypse. Language and Style. In Honour of Mick Short. New York: Palgrave Macmillan, 2010. 419-432.
3. Jakobson, R. Linguistics and Poetics. Style in Language. Cambridge: The M.I.T. Press, 1960. 350-377.
4. Yemets, A. Investigating Poeticalness of Prose. Saarbrücken: LAP Lambert Academic Publishing, 2012.

5. Schmid, W. Prose and Poetry in Povesti Belkina. Canadian Slavonic Papers. 1987. 210-227.
6. Арнольд, И.В. Стилистика. Современный английский язык. Москва: Наука: Флинта, 2004.
7. Douthwaite, J. Towards a Linguistic Theory of Foregrounding. Alessandria: Edizion dell'Orso, 2000.
8. Leech, G. Language in Literature: Style and Foregrounding. Harlow: Pearson, 2007.
9. Short, M. Exploring the Language of Poems, Plays and Prose. Edinburgh: Pearson Education, 1996.
10. Wilde, O. The Canterville Ghost (in English and Ukrainian). Kharkiv: Folio, 2008.
11. Thomas, D. A Prospect of the Sea and Other Stories and Prose Writings. London: Dent, 1966.
12. Flash Fiction Forward. 80 Very Short Stories. London: W. W. Norton & Company, 2006.

References

1. Boase-Beier, J. Stylistic Approaches to Translation. London: Routledge, 2014.
2. Stockwell, P. The Eleventh Checksheet of the Apocalypse. Language and Style. In Honour of Mick Short. New York: Palgrave Macmillan, 2010. 419-432.
3. Jakobson, R. Linguistics and Poetics. Style in Language. Cambridge: The M.I.T. Press, 1960. 350-377.
4. Yemets, A. Investigating Poeticalness of Prose. Saarbrücken: LAP Lambert Academic Publishing, 2012.
5. Schmid, W. Prose and Poetry in Povesti Belkina. Canadian Slavonic Papers. 1987. 210-227.
6. Arnold, I. V. Stilistika. Sovremennyi angliyskiy yazyk. Moscow: Flinta: Nauka, 2004.
7. Douthwaite, J. Towards a Linguistic Theory of Foregrounding. Alessandria: Edizion dell'Orso, 2000.
8. Leech, G. Language in Literature: Style and Foregrounding. Harlow: Pearson, 2007.
9. Short, M. Exploring the Language of Poems, Plays and Prose. Edinburgh: Pearson Education, 1996.
10. Wilde, O. The Canterville Ghost (in English and Ukrainian). Kharkiv: Folio, 2008.
11. Thomas, D. A Prospect of the Sea and Other Stories and Prose Writings. London: Dent, 1966.
12. Flash Fiction Forward. 80 Very Short Stories. London: W. W. Norton & Company, 2006.